

Danskernes holdning til røgfri miljøer

Flere og flere aktører indfører røgfri miljøer – især hvor børn og unge færdes. Det gælder både i skoletiden, arbejdstiden og på udearealer såsom legepladser og idrætsanlæg. I denne minianalyse præsenteres tal for danskernes holdning til røgfri miljøer. Resultaterne stammer fra undersøgelsen 'Danskernes holdning til tobak 2020', som er gennemført af Kantar Gallup for TrygFonden, Kræftens Bekæmpelse og Hjerteforeningen.

Baggrund

Børn og unge bliver påvirket af normer og adfærd i deres omgivelser. Hvis de færdes i miljøer, hvor der ryges, vil de opleve rygning som en normal del af livet, og det øger risikoen for, at de selv begynder at ryge¹.

Derudover har både børn og voksne en øget risiko for en række sygdomme, hvis de udsættes for tobaksrøg².

Med røgfri miljøer bliver rygning mindre synligt, mindre acceptabelt, og børn og unge begynder ikke selv at ryge for at blive en del af fællesskabet. Røgfri miljøer på eksempelvis skoler, arbejdspladser og i kultur- og fritidslivet kan på den måde bidrage til, at børn og unge ikke begynder at ryge. Derudover beskytter røgfri miljøer både børn og voksne mod tobaksforurenede luft, og røgfri miljøer gør det også nemmere for dem, der ønsker det, at gennemføre og fastholde et rygestop³.

Hovedresultater

- 81 % af danskerne bakker op om røgfri skoletid i grundskolen både for elever og ansatte.
- 73 % af danskerne bakker op om at indføre røgfri skoletid på ungdomsuddannelser, og 64 % synes godt om at indføre røgfri skoletid på videregående uddannelser.
- Omkring 75 % af danskerne foretrækker, at offentlige legepladser samt sports- og idrætsanlæg er røgfri.
- Omkring 60 % foretrækker, at forlystelsesparker, zoologiske haver samt udeserveringer ved caféer og restauranter er røgfri.
- 55 % af danskerne synes godt eller meget godt om at indføre røgfri arbejdstid. Blandt ansatte på kommunale arbejdspladser er det hele 64 %, der bakker op om at forbyde rygning i arbejdstiden, og kun 15 % er imod.

81%

af danskerne bakker op om røgfri skoletid i grundskolen både for elever og ansatte.

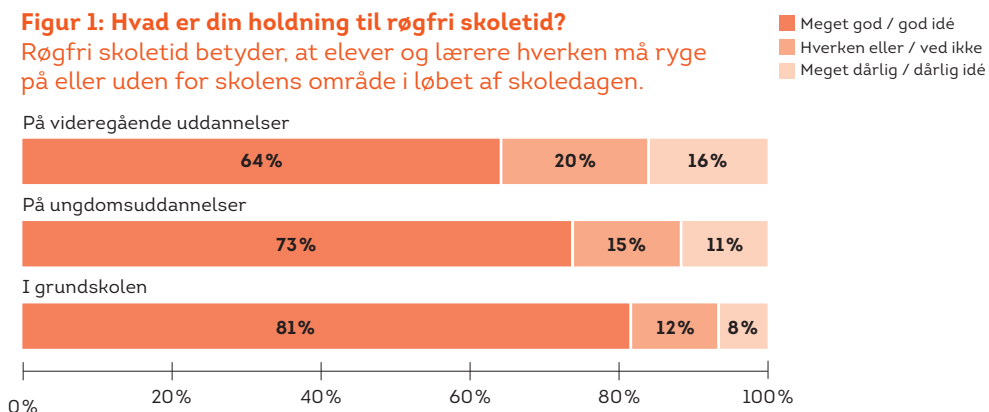
Langt størstedelen bakker op om røgfri skoletid

Børn og unge tilbringer en stor del af deres hverdag på skoler og uddannelsesinstitutioner. Hvis der ryges i skoletiden er det derfor med til at fremme og fastholde rygning blandt børn og unge. Som led i regeringens handleplan mod børn og unges rygning indførte alle grundskoler røgfri skoletid for eleverne den 1. januar 2021. For elever på ungdomsuddannelser træder røgfri skoletid i kraft den 31. juli 2021⁴.

Af figur 1 ses det, at langt størstedelen af befolkningen bakker op om røgfri skoletid i grundskolen (81%) og på ungdomsuddannelser (73%) - både for elever og ansatte på skolerne. Selv når det gælder videregående uddannelser, er der flertal for at indføre røgfri skoletid (64%).

Figur 1: Hvad er din holdning til røgfri skoletid?

Røgfri skoletid betyder, at elever og lærere hverken må ryge på eller uden for skolens område i løbet af skoledagen.

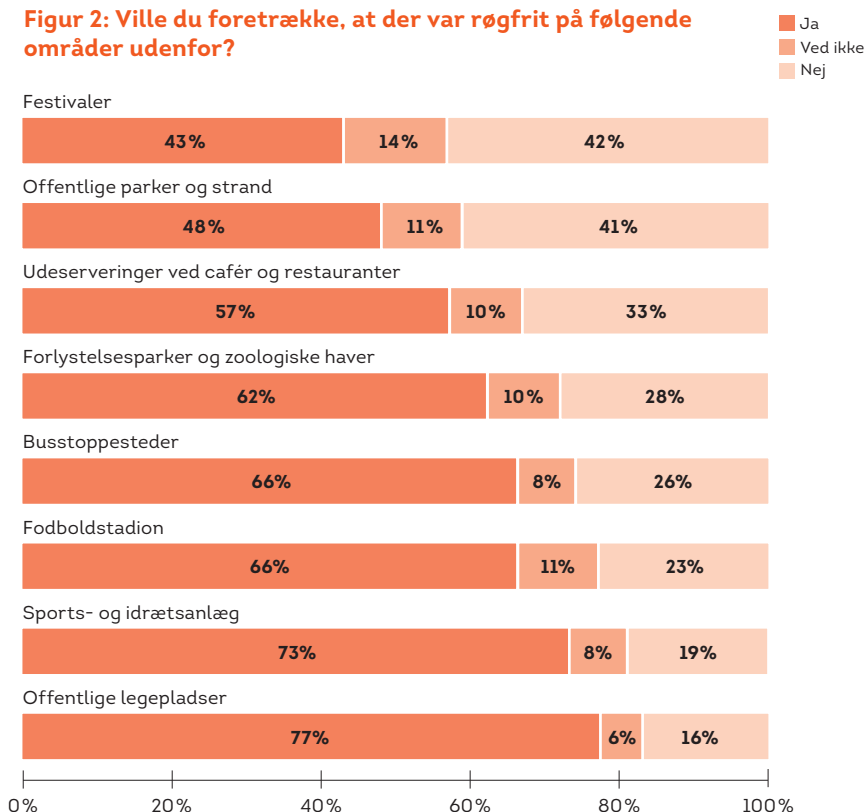
73%

af danskerne foretrækker, at sports- og idrætsanlæg er røgfri udenfor.

Flertallet ønsker flere røgfri områder udendørs

Figur 2 viser, at en stor andel af danskerne foretrækker, at flere områder udendørs bliver røgfri. Steder, hvor børn og unge færdes i hverdagen, ligger højest på 'ønskelisten' over røgfri udeområder. Omkring 3 ud af 4 foretrækker således, at offentlige legepladser samt sports- og idrætsanlæg er røgfri. Lidt færre - men stadig et flertal af danskerne - foretrækker, at fodboldstadion, busstoppesteder, forlystelsesparker, zoologiske haver samt udeserveringer ved caféer og restauranter er røgfri. Lidt under halvdelen af danskerne ønsker, at parker, strande og festivaler er røgfri.

Figur 2: Ville du foretrække, at der var røgfrit på følgende områder udenfor?

64%

af kommunalt ansatte synes godt eller meget godt om at forbyde rygning i arbejdstiden.

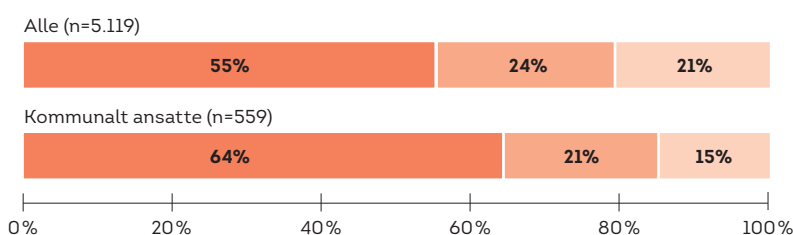
Røgfri arbejdstid

Røgfri arbejdstid betyder, at der ikke må ryges i arbejdstiden – heller ikke i pauser. Siden 2012, hvor den første kommunale arbejdsplads indførte røgfri arbejdstid, er flere og flere fulgt med strømmen, og mere end hver anden kommune har nu røgfri arbejdstid for alle ansatte⁵. Dertil kommer, at alle regionale arbejdspladser fik røgfri arbejdstid den 1. januar 2020, og flere private arbejdspladser har tilsvarende besluttet at gøre arbejdstiden røgfri⁶.

Som det fremgår af figur 3, synes et flertal i danskerne (55%) godt eller meget godt om at forbyde rygning i arbejdstiden. Dertil kommer, at 24% er i tvivl og kun 21% er imod. Blandt ansatte på kommunale arbejdspladser er opbakningen lidt større. Her synes 64% godt eller meget godt om at forbyde rygning i arbejdstiden, og kun 15% er imod.

Figur 3: Hvad synes du om at forbyde rygning i arbejdstiden?
Røgfri arbejdstid betyder, at man ikke må ryge i arbejdstiden – hverken indenfor eller udenfor. Heller ikke i pauser eller uden for arbejdspladsens område.

Meget godt / godt
Hverken eller / ved ikke
eget dårligt / dårligt

Kontakt

Anne-Line Brink

Analyse- og dokumentationskonsulent
Kræftens Bekæmpelse

3525 7605
alb@cancer.dk

Presse

Niels Them Kjær

Projektchef for tobaksforebyggelse
Kræftens Bekæmpelse

3525 7534
ntk@cancer.dk

Datagrundlag

Analysen er baseret på 5.119 besvarelser fra en spørgeskemaundersøgelse blandt personer i alderen 15 år og derover. Undersøgelsen er repræsentativ på køn, alder, region og uddannelse. Undersøgelsen er gennemført som en webbaseret panelundersøgelse af Kantar Gallup for TrygFonden, Kræftens Bekæmpelse og Hjerteforeningen i perioden 13. november til 11. december 2020.

Kilder

1. Preventing tobacco use among youth and young adults. A Report of the Surgeon General. U.S. Department of Health and Human Services, Centers for Disease Control and Prevention, National Center for Chronic Disease Prevention and Health Promotion, Office on Smoking and Health, 2012
2. The Health Consequences of Smoking—50 Years of Progress: A Report of the Surgeon General. U.S. Department of Health and Human Services, Centers for Disease Control and Prevention, National Center for Chronic Disease Prevention and Health Promotion, Office on Smoking and Health, 2014.
3. Smoking Cessation: A Report of the Surgeon General. U.S. Department of Health and Human Services, Centers for Disease Control and Prevention, National Center for Chronic Disease Prevention and Health Promotion, Office on Smoking and Health, 2020.
4. Folketinget. Lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love. Vedtaget af Folketinget d. 15. december 2020. www.ft.dk/ripdf/samling/20201/lovforslag/l61/20201_l61_som_vedtaget.pdf
5. Kræftens Bekæmpelse. Kommuner med røgfri arbejdstid. www.cancer.dk/forebyg/undga-roeg-og-rygning/indsatser-mod-rygning/roegfri-arbejdstid/kommuner-med-roegfri-arbejdstid/. Tilgået 17. feb. 2021.
6. Danske Regioner. Alle regionale arbejdspladser skal være røgfri i 2020, 10. april 2019. www.regioner.dk/services/nyheder/2019/april/alle-regionale-arbejdspladser-skal-vaere-roegfri-inden-2020. Tilgået 17. feb. 2021.